

KERNOBIS

СТЪ

ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ.

Директорка: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

Оплаквания за нередовно испращане листа, приематъ се само въ разстояние на единъ мѣсець отъ издаването му.

За постоянни обявлени
особенни условия.

✎ Писма, ръкописи и пари се испращатъ до: Дирекцията на Железния Свѣтъ улица Войнишка № 122 ✎

Първо стопанско училище въ София. — Само къколко души върту историческите развѣтѣ на жената. — Последствията на прѣобразбѣното чедолюбѣ. — Всичко зависѣ отъ майката. — За образованѣето на жената въ България. — Афоризми. — Книги и списания. — Домашна медицина. — Рецепти за ястиѣ. — Извѣстѣи. — Корреспонденция. — Обиснения на обрисѣтиѣ отъ рѣководѣлѣята въ прѣтурката брой 9. — Обявѣния. — Подлистѣиѣ.

Първо стопанско училище в София.

Настоятелството на Софийското женско Дружество «Майка» има честь да обяви, че идущата учебна година то отваря въ София, въ собственното си здание, два отдѣла отъ прѣдвиденото въ устава му Стопанско училище, именно: единъ по готварство, и други по кроение и шиење бѣли дрѣхы и рокли.

За ученици ще се приематъ момичета отъ 13 години нагорѣ и госпожи до 30 години.

Желающитѣ да се запишѣтъ,
трѣбва да сѣ свършили най-малко
4-тѣхъ отдѣления отъ първона-
чално училище.

При записването всѣка ученица се задѣлжава да внесе по 25 лева училищна такса за първото полугодие, като въ сѣщото врѣме яви, въ кой именно отдѣлъ желае да слѣдва. Бѣднитѣ ученички се освобождаватъ отъ училищна такса, слѣдъ като прѣдставѣтъ за това свидѣтелство отъ общината, въ която живѣѣтъ.

Записването ще почне отъ 25-ий Августъ, въ Дружественното здание, улица Лавеле до Централното дѣвическо училище, гдѣто всѣми желающъ може да види и изучи по-добрѣ правилника по който ще се управлява това училище.

Прѣдсѣдателка на Дружеството :

II. Стамболова.

Въ допълнение на горното обявление ний публикуваме писмото отъ 24 того на Прѣдсѣтелката на Софійското Женско Дружест. «Майка», Госпожа П. Стамболова до Директорката на спи-

саннето ни, като мислимъ, че съ това удовлетворяваме желанието на много интересующи се Госпожи и Госпожици, нѣкои отъ които се обвърнахъ къмъ Дирекцията ни съ молба да ги освѣтлимъ върху нѣкои точки на обявлението.

Уважаема Госпожо!

Въ отговоръ на писмото Ви отъ 20 того имамъ честь да Ви съобща слѣдующето:

1) При стопанското училище за сега вѣма уреденъ пансионъ, нъ ще се има прѣдъ видъ за напредъ, за което ще Ви съобщимъ своеврѣменно.

2) Курсътъ по отдѣлитъ е слѣдующий: по готварството е 6 мѣсеца, по бѣлитъ дрѣхы 1 година, по роклитъ 6 мѣсеца; всѣкоя ученица е свободна да свърши само единъ или всичкитъ отдѣли заедно, както обича.

3) За всѣко полугодие таксата е все 25 лева.

4) На въпроса: Какви права ще иматъ свършившитъ това училище? ще Ви отговорѣмъ така: Нашето училище има за цѣль да приготви добри стопанки, които да могатъ да скроѣтъ и ушитоѣ на себе и дѣцата си и да приготвятъ обѣдъ за семейството си, като при това на бѣднитъ дѣца се даде възможность да изучатъ единъ занаятъ, съ който да си искаратъ прѣхраната, като отидатъ по по-добритъ семейства да работятъ или частно въ кѣшитъ си зематъ работа.

А свършившитъ по-високо образование, могатъ да претендиратъ за учителски мѣста по рѣководѣнието или готварството.

Распоредихъ се, щото въ най-късо врѣме ще имате на рѣцѣ правилника, който, ако намѣрите за нужно, публикувайте.

Като Ви благодарѣмъ отъ страна на Дружеството за живото участие, което земате по това дѣло, смѣмъ да се надѣвамъ, че и за въ бѣдѣще ще се отнасяте съ същата готовность да му услужите тамъ, гдѣто стане нужда.

Съ почитание

П. Стамболова.

Само нѣколко думи върху историческото развитие на жената.

I.

Въпросътъ, за който имамъ намѣрение да поговорѣмъ въ настоящия си трудъ е единъ, може да се каже, отъ най-важнитъ въпроси на XIX-ия

вѣкъ, който не само че е тѣсно свързанъ съ така нарѣчения «социаленъ въпросъ», но даже прави и часть отъ него.

Цѣльта ми е да поговорѣмъ нѣщичко за историческото развитие на жената, т. е. нейното положение отъ старо врѣме и, горѣ долу, усилията ѝ, да достигне днескашното малко много независимо положение, на което се радва за сега американката и въобще развитата жена.

Дали съмъ сполучила или не въ избора на темата и развитието ѝ оставатъ на почитаемиѣ читателки и читатели да се произнесатъ.

Женската равноправность или освобождението на жената е нераздѣлно съ освобождението на човѣшкия родъ. Тая равноправность не е измислица на нашия XIX вѣкъ. Да, XIX-то столѣтие е измислило само названието «равноправность» или «еманципация», но постепенното възвишение на жената е плодъ отъ вѣковна борба.

Било е врѣме, когато жената е била просто като едно женско животно, цѣльта на което е само раждане дѣца и да служи на мъжае като изворъ за наслаждение. Мъжътъ тогасъ е ималъ право на по-силенъ и не е цѣнялъ жената за по-горно нѣщо отъ орѣднето си, което му е служало за добиванне храна. Било е също така врѣме, когато той при дълго гладуване или при устаряване на жената му (както и днесъ съ нѣкои африкански племена) той ѣхъ е изидалъ; същото право е ималъ и надъ дѣцата си. И до сега даже се срѣщатъ подобни племена, напр. въ Австралия. Въ Меланезия женското положение не е по-добро отъ това, за което говорихъ по-горѣ, защото у чернитъ океянци, човѣчността не е твърѣ си стока.

На «Вити» единъ мъжъ има право да върши съ жената си, каквото иска: да ѣхъ продаде, убие, само ако го иска. Често пѣти той ѣхъ вързва у единъ колъ или дърво и ѣхъ бие съ камшикъ.

Въ «Нова-Галедония» жената не може да яде наедно съ мъжа си; тя лѣга на едно, прибавено отъ дъски, легло при това на мъжа ѝ. Най-тежкитъ работи сѣ за неѣхъ; най-лошитъ псувни и хули се струватъ върху неѣхъ. Тя често пѣти намѣрва цѣръ за теглилата си въ самоубийството. Въ Африка мъжътъ яде жената по-рѣдко, отъ колкото въ Австралия, но пѣкъ за това тя е натоварена съ най-тѣжкитъ работи. Жената на Хотентота и на Кафра е принудена да гради кѣща, да плете рогоски, да валя гър-

нета, да прави тухли и др. подобни. Жената на Кафра оре земята, сѣе и жене. Мъжътъ хичъ нѣма на ума си даже да ѝ помогне. Почти по цѣлата Африка, освѣнъ Хотентотитѣ, населението се занимава съ земледѣлие, което се върши отъ женитѣ и робитѣ. Често жената става на конь, волъ, магаре и пр., като носи най-тѣжки товари. Тѣ (женитѣ) смелятъ булгуръ да хранятъ мъжетѣ. Мъжътъ се занимава само съ говедата, като ги води на паша и се истѣга по цѣлъ день подъ сѣнкитѣ. Често пѣти жена му оре, а той, истѣгнътъ подъ сѣнката, ъж гледа, пушайки лулата си. Никаква разлика не е правѣлъ австралиеца между кучето и жена си, които е изадалъ. Въ нѣкои мѣста даже се е правѣло по-голѣмо прѣдпочитанне на кучето, защото то имало кожа, която му била полезна.

Хиляди години сѣ се измѣняли, до когато човѣшкия родъ е призналъ, макаръ, и въ най-слаба степенъ, личнитѣ права на всѣки човѣкъ. Това се е появило тогасъ, когато хората сѣ почнали да живѣятъ въ общества, когато това обличение е тласнало хората къмъ развитието на умственитѣ имъ сили и се появило понятие за цѣната на личността.

Прѣди това, човѣкътъ е живѣлъ като животно изъ горитѣ и е прѣкарвалъ нощта въ дупкитѣ на дърветата. Послѣ се явило въ него желанието: да си вземе жена и дѣца за постояенъ животъ. Отъ тогасъ той построилъ една колиба, въ която той се връщаше послѣ лова или риболовството си, което му бѣ първия запаятъ; тогасъ станѣлъ раздѣленieto на работата между мъжа и жената. Мъжътъ се отдаде на риболовство, ловъ и война, а жената — на домашни работи. Незвѣстността на лова го накара да опитоми нѣкои други животни, за да може да исхранва увеличающата се фамилия и тогасъ вече човѣкъ отъ ловець стана — пастиръ. Тука се образува патриархалната фамилия, отгдѣто и произлѣзе и общото сдружаване, — «кланътъ». По послѣ, борбата за завладяване на пашата и желанието: всѣки да стои въ плодородна страна и да живѣе на смѣтка на силата си, поради земледѣлието. Тука жената е играла една главна роль въ всичкитѣ фази на тая еволюция (развитие); тя се прѣдстави на мъжа, като най-добро сѣщество за рѣчна работа, вънъ отъ кѣщнитѣ и семейни грижи тя почна лека по-лека да работи и отъ вънъ — по полетата. Тогасъ именно тя станѣ

рѣчно животно. Мъжътъ играеше роль на господарь. Природата на неговитѣ обязанности му позволяваше да пробужда разума си; а това именно го разви и физически и морално, когато пѣлъ жената подъ двойния си яремъ (пго), — работата и лошитѣ съ неѣж обноси, — отпаднаше физически и оставаше назадъ морално. Отъ тогасъ вече мъжътъ станѣ пѣленъ господарь и почна да заповѣдва на жената.

Туй, което е сътворило женското робство въ първобитнитѣ врѣмена, туй, което ъж е държало тѣй въ течението на вѣковетѣ, туй, което ъж е водѣло на една забѣлѣжителна несъразмѣрность въ физическо и умственно отношение на двѣтѣ секти (пола) това сѣ сами особенноститѣ ѝ като полово сѣщество. Първобитната жена отъ точка зрѣние на моралнитѣ и физически сили, като е слѣдвала сега еднакво развитието съ това на мъжа, не се намѣрваше и тогасъ въ по малка зависимость отъ мъжа, когато периодитѣ отъ *непраздността ѝ*, *разжданieto*, *въспитанието на дѣцата ъж принуждавахъ да търси подпорка и защита у мъжа*.

Въ първобитнитѣ врѣмена, гдѣто само физическата сила се уважаваше и гдѣто борбата за сѣществование се разшири въ най-дивански и страшни форми тая нужда: да се покровителствова жената въ извѣстни епохи; да, именно това поведе послѣ на една сюрния отъ жестокости противъ женския полъ, една отъ които бѣ и тая: 1) да се умѣртвяватъ новороденитѣ момичета и 2) похищение прѣлюбодѣйнитѣ жени и др. под.

Въ това врѣме, когато изолиранитѣ хорди, а по-послѣ и кланове, се намѣрвахъ въ пѣлна борба за сѣществование; въ врѣмето, гдѣто скотовѣдството и земледѣлието бѣхъ още непознати нѣща, и гдѣто най-сетитѣ нуждитѣ (гладътъ) не бѣхъ рѣдкость, то тогива трѣбаше, щото хордитѣ или кланътъ да се грижѣтъ, за да се расчистѣтъ отъ всички отрасли, които изисквахъ голѣми грижи, но понѣже новороденитѣ момичета отъ първа линия имахъ тои характеръ, (т. е. причинявали грижи), то и за това сѣ се търсили срѣдства, за да се расчистѣтъ отъ тѣхъ, колкото е възможно по наскоро отъ тѣхното раждане. Не се оставяхъ живи, освѣнъ една малка частъ отъ тѣхъ, която бѣ необходима за понатѣшното размножение на рода. Ето простото обяснение на причинитѣ, които прѣдизвиквахъ

това убийство и който обичай съществува дори и до днесъ въ крайна Азия и въ Африка.

Подобно иѣщо се вършеше и съ куцитѣ и въобще съ повреденитѣ момчета, за да не бждѣтъ послѣ единъ товаръ само, както това е било и въ много гръцки държавици, напр. въ Спарта. (Слѣдва.)

Послѣдствията на криворазбранното чедолюбие.

Искамъ гнѣздото, викаше съ плачъ и ридание дванадесетгодишниятъ П. П., за да истреби безжалостно бѣдната перушинопокрита фамилия, той се покачи на най-високитѣ клонове на дървото. Нѣ ржката на нападателя била малка, помалка отъ дивата му воля; а и клонътъ, на който бѣ прикрѣпено гнѣздото, билъ далечъ отъ слабата му ръка. Малкиятъ зълъ герой пналь нужда отъ помощъ за изпълнение прѣстѣжливото противъ прибѣжището, което родителската любовъ на птичетата бѣ построило на високо и далечъ на она най-отдалеченъ клонъ.

Родителитѣ на померкнати малъкъ тиранинъ съ цѣлото си семейство се намирахъ въ тая градина, гдѣто растѣло дървото, за да прѣкаратъ една отъ лѣтнитѣ недѣли; тѣ се веселѣхъ тъкмо подъ сѣнката на дървото, което крпеше изъ многолиственитѣ си клонове птичата фамилия. Родители честни и чедолюбни, мислещи, че длъжността имъ къмъ чедата е да имъ удовлетворяватъ винаги и тутакси всѣка воля, всѣко желание логично или не, справедливо или не, полезно или не. Лакомий погледъ на малкия синъ бѣ открилъ прибѣжището на малкиятъ пролѣтни пѣвецъ. Той пожела гнѣздото. Бащината обичъ не можн да остане хладнокръвна къмъ желанието на сина. Бащата склони, както винаги, въ тоя пѣтъ . . . умрѣ, слѣдъ като паднѣ отъ такъва височина на земята!

Трѣбва да се забѣлѣжи, че въ нашето общество, косто остава назадъ въ много работи отъ други, родителитѣ отъ разнитѣ классове съвсѣмъ противоположно едни на други разбиратъ длъжноститѣ си къмъ дѣцата. Бѣдниятъ иска дѣтето си за себе си; поддържа го подъ единичкото условие, щото дѣтето винаги да бжде негова исклучителна собственостъ. Едва малкиятъ му ржцѣ могатъ да носѣтъ нѣкой товаръ, едва краката могатъ да го носѣтъ, ето ти че дѣтето се прѣобърнило въ малъкъ работникъ, помощникъ или бесплатенъ слуга на баща си.

Малкото му тѣло не се наслаждава съ никакво спокойствие, нито пъкъ душата му — съ нѣкакво нравствено наслаждение: работи винаги, непрѣстанно, злѣ се храни и облича. Ако за единъ моментъ се забрави, ако игритѣ на съврѣстникитѣ му, било и за най-малко врѣме, привлекатъ вниманието му: ако се улови, че е забравило, дѣто се родило само да работи, твърдѣ скоро дървении Господъ го възвръща къмъ дѣйствителността. Злочесто е туй дѣте, пораснало верѣдъ всѣкакви лишения и трудове на такъвъ животъ, та споредъ характера си става или много лошъвъ, или много добъръ и честенъ човекъ; или прѣждеврѣменно се уморява, та прѣзира работата и свършва злодѣецъ; или се ражда въ него единъ видъ обожаванне на работата, къмъ която отъ дѣтинството му още е привикнало тѣлото и душата; работата образува и облагородява благотѣлно послѣдната. На такова начало длѣжатъ славни си животъ мнозина, които си сѣ създали лично положение въ обществото.

Срѣдний общественъ классъ, който на всѣкъдѣ е и най-многочисленитъ, може да се раздѣли на разни категории. Главната е навѣрно оная, къмъ която принадлежи дѣтето, което ний приведохме въ началото на статията си за примѣръ. За родителитѣ отъ тоя классъ обикновенно дѣцата сѣ малки тиранни. Глаголътъ *искамъ* е първий, който се срѣща въ рѣчника на нѣколкото думи, които бѣрѣжатъ отъ дѣтинството си още. Уви за него, който би се осмѣлялъ да противостои на това *искамъ*. Домътъ се расклаща отъ основата си, слугитѣ се лишаватъ отъ службата си, ако се случи да сѣ малко нетърпеливи. Родителитѣ често и тѣ се каратъ, за дѣто единъ днесъ, а другий утрѣ не сѣ сполучили да удовлетворѣтъ желанията на възлюбения синъ или възлюбената дъщеря. Чедото при таквато фамилия вмѣсто да бжде радостта, наслаждението на дома, надѣждата, гордостта и щастieto на родителитѣ става тѣхно плашило, бичъ, мѣчителъ. Каквото съ трудъ и мѣка придобиватъ родителитѣ въ една минута се истребва, защото тѣй желае малкиятъ тиранинъ. Нѣма за такъвъ единъ, по причина на търпеливостта и безумството на родителитѣ, вандалъ, нищо сѣжно, нищо свещенно.

Искамъ крѣста, които стои на крѣпостаса, вика напр. единъ малъкъ четиригодишенъ мжчи-

тель-синъ на една фамилия. Златний кръстъ, които съдържа части отъ драгоцѣнно дърво, светото събровище на фамилията, което умрѣлий сродникъ священникъ, слѣдъ една молитва, съ голѣмо благоговѣние произнесена, земаше въ ржцѣ, тая священна и съжпоцѣнна принадлежност подиръ малко ще бѣде счупена и на части захвърлена изъ стаята, защото родителитѣ не ще могатъ да противостоѣтъ на тая заповѣдь на сина си!

Така сега пожела да придобие гнѣздото на малкитѣ птичета! . . . Бащата, вмѣсто да му даде да разбере, кои сѣ длѣжноститѣ на човѣка къмъ тия слаби, нѣ благотворни същества, вмѣсто да му докаже, колко е жестоко да отдалечи отъ родителитѣ си малкитѣ птичета, да ги отдѣли отъ грижата и любовта имъ, склони на бесмисленното желание на сина си, та безъ да се страхува отъ нѣкаква опасностъ, безъ да вземе прѣдъ видъ и най-елементарнитѣ закони за тяжестта, побърза да се покачи на дървото, за да положи варварската си рѣка надъ гнѣздото.

Нѣ наказателното око бѣше надъ туй бѣдно семейство. Тоя безъ собствена воля баща, този баща, който съ собствената си слабостъ приготвява злощастнето на дѣцата си, получи смъртта си при изпълнение: волята на своя обиченъ синъ. Нѣ не е той нито пѣрвата, нито послѣдната жѣртва на такъва слабостъ. Повечето родители на таквато чедо умиратъ постепенно и малко по малко отъ най-страшната смъртъ. Малкий тиранинъ, като порасне, се прѣобрѣща въ звѣрь, който безжалостно распокѣсва нѣдрата, що му дадохъ живота. За него думитѣ: майка, баща, обичъ, прѣданность сѣ празни думи, които много много прѣдизвикватъ една саркастическа усмивка. Той едно нѣщо само знае въ него отъ дѣтинството си още се обучава: да бѣде господарь на другитѣ, робъ на страститѣ си. Бащиното му иманье, общественото му семейно положение, а и нѣкаква негова способностъ нѣкога му оепгоряватъ бѣдѣщето материално. Никой обаче Богъ, нито светецъ, нито спасителъ или ангелъ може да достави на тоя мѣчителъ и най-малката нравствена радостъ и наслаждение. Гдѣто живѣе, отгдѣто минава, съ когото се събира, навсѣкѣдѣ распространява страха, отврѣщението и омразата! Злочестъ той, злочести и околнитѣ му! А това злощастие на толкозъ хора произлиза отъ възпитанието на

разглезенитѣ дѣца на вѣка ни, произлизатъ отъ слабия характеръ, на родителитѣ, които поглупави и отъ самитѣ имъ глупави дѣца приготвяватъ и на себе си, и на дѣцата си злочестъ животъ.

Всичко зависи отъ майката.

*«Какъвто е майката,
такъва е дѣщерата.»*

Всички, които до днесъ сѣ писали за влиянието на майката върху възпитанието на чедата единогласно исповѣдватъ, че майчиния примѣръ е краежгълникътъ при възпитанието на чедата, а особенно на нѣжнитѣ госпожици.

Дѣщерата, която питае извънредна обичъ къмъ майка си, подражава ней. Както артистътъ искусственно оприличава, каквото работи, съ оригинала, тѣй и младата дѣвойка, тая жива картина на майка си, отъ която и получила своя животъ, подражава поведението, добродѣтелитѣ, злоститѣ, прѣимущества и недостатѣцитѣ и въобще всичкитѣ добри или лошѣви расположения на майка си. Вирочемъ това е твърдѣ естествено, защото отъ дѣтинството си още момата обича много майка си, обожаватъ ѣ съ религиозно благоговѣние, счита ѣ за свой идолъ, чуди се на неѣ, като на извънредно и рѣдко същество, и неѣ има винаги за примѣръ прѣвъ всичкитѣ си житейски приключения.

Деветѣдесетъ на стотѣхъ, казватъ англичанетѣ писатели, сѣ хора добри или лошѣви, полезни или бесполезни, а тая разлика има за основа възпитанието, което тѣ въ семейството си сѣ получили особенно отъ майката. Възпитанието и впечатленията, които всѣки е получилъ прѣвъ дѣтинството си иматъ важни послѣдствия въ живота, особенно нѣкъ произведенитѣ прѣвъ младостта впечатления. И както течението на водата можемъ лесно по волята си да промѣнимъ и да му дадемъ, каквото ний искаме направление, сѣщо така лесно можемъ обърнѣ дѣтинския умъ къмъ всичко добро или зло въ тоя свѣтъ. Туй нравствено влияние, отъ възпитанието произходяще, довежда ни къмъ истинната вѣра, добродѣтелта, разума и естетичността. А тия четири чудесни сестри могатъ ни просвѣти въ пътя на живота и ни послужатъ за защитници противъ всѣко зло.

Е. М.

За образованието на жената въ България.

(Писмо отъ Плевенъ.)

Писмо I.

(Продължение.)

Необходимостъ отъ образование за женитѣ у насъ.

Достойнството на една личностъ — чловѣкъ се състои въ нейното всестранно развитие. А за да може да се развива една личностъ, най-първо тѣ ѝ сѣ нужди свобода и срѣдства. Нашитѣ добри родители и опекуни на жената, ако искрено желаятъ доброто на свонти дѣщери и другарки, трѣбва най-първо да се погрижатъ да ги настрѣчатъ къмъ това, щото да поискатъ да се развиватъ и заедно съ това да имъ дадатъ нужната свобода и срѣдства за таа задача. Само вслѣдствие развитието на една личностъ, може да се говори за нейната свобода, независимостъ и достоинство. Като знаемъ това, то тогава за насъ женитѣ, за да станемъ добри хора, достойни гражданки и полезни членове на обществото, не ни е толкова необходимо вънѣкашнѣ блясъкъ отъ колкото — умствено повдиганне — образованието. Вънѣкашнѣ блясъкъ освѣтъ че никого не е повдигналъ на прѣдъ, но даже е вредило на обществата: затова той никога нѣма да помогне и намъ, ами още повече ще ни остави назадъ. Поумнитѣ жени признаватъ, че онова, което може да повдигне нашата репутация и прѣдъ мъжетѣ, и прѣдъ обществото, и прѣдъ цѣлий просвѣтенъ свѣтъ не се състои въ нашата бляскавостъ, а въ нашето умствено развитие — нашето всестранно образование. И когато образованието ни стане тѣй необходимо, както за сега ни е необходимъ вънѣкашнѣ блясъкъ, само тогава ний ще спечелимъ съчувствието на цѣлий свѣтъ и само тогава ще станемъ достойни да имаме своя свобода и независимостъ и да заживѣемъ солидарно съ нашитѣ другари-мъже и по мисли, и по дѣла.

Само когато мъжетѣ и жената се ползватъ еднакво отъ плодовѣтъ на науката и искусствата, само тогава ще заживѣятъ щасливъ животъ, защото и двамата ще бѣдатъ развити личности и нито единиятъ, нито другиятъ ще иматъ отношенията, срѣдствата и живуванѣето си като единъ семейнъ товаръ, който пада повече на гърба на мъжа, както е днесъ. Азъ мисля че справедливо говоримъ, та незначимъ, какъ Вий ще си помислите, драга читателко. Но какъ? Бекъ въ двещното време може да живѣятъ добръ животъ една образована жена, умна жена, съ единъ грубъ и простакъ мъжъ, отъ когото нищо друго да не иска освѣтъ единъ кащипъ срѣдства? Или единъ образованъ, уменъ мъжъ — съ една простакина жена, въ която нищо друго да не вижда, освѣтъ единъ блясъкъ за свое удоволствие и единъ животински подмазвания, хитрувания и работения до крайностъ? А кога си зададемъ таква питаня, то всѣка отъ насъ ще си отгадае, кое е най-хубавото и най-полезното въ живота.

Въ сегашно време едно че сѣ рѣдко умнитѣ

жени и друго че и колкото да се появѣтъ такива на нашнй общественъ хоризонтъ, повече отъ тѣхъ могатъ да пропаднатъ нравствено, поради обкръжаващитѣ ги неблагоприятни семейни и общественни условия. И какви млади жени виждаме въ обществото? Не ли коя изъ коя по вънѣкашно бляскава? Нека ми е простено, че съмъ се заела тѣй смѣло изъ колонитѣ на «Женский свѣтъ» да Ви описвамъ истината на нашнй животъ. Като истина, нравственъ дългъ ми е да ѣмъ искажъ, защото, ако азъ не ѣмъ искажъ, то друга нѣкоя мои другарка ще ѣмъ искаже, понеже ти е истина не измислена, а веднажъ е създадена вече въ живота и никой не може да ѣмъ извърши, па да е каквато ще ти. Вънѣкашнѣ блясъкъ е лоше явление въ живота на женитѣ. Той още повече вложява нашнй животъ, нежелъ го подобрява. Мъжетѣ, който тѣй отъ живота сѣ станали и по-економични и по-разсчитливи, почватъ да се отнасятъ съ недовѣрие и студенина къмъ вънѣкашнѣ блясъкъ на женитѣ. Това е истина тѣй. Всѣкому е вече извѣстно, че въ сегашно врѣме мъжетѣ искатъ не само съ блясъкъ и послушностъ жена, не само нейннй семейнъ трудъ, ами при всѣчко това да има и нейната зестра. Нѣма друго по-унизующе и по-лоше явление изъ живота на жената отъ това да бѣде заробена и физически, и морално и материално. Читателкитѣ ни лесно могатъ да си обяснятъ това явление въ общественнй ни животъ, стига да се завземимъ съ проучванието на положението си не тѣй, както е описано по книгитѣ, а както е написано отъ самнй дѣйствителенъ животъ.

Нека имаме въра, че, при една по висока степенъ на развитието на жената у насъ, па и на всѣкъкъ, къмъ неѣмъ нѣма вече да се обръщатъ тѣй както къмъ пазарно животно, както се обръщатъ къмъ неѣмъ въ сегашно време и при сегашнитѣ умствени и економически условия. На тѣзи степенъ кога достигне жената, искашето зестри и други подчинности и унижения отъ нейна страна, ще бѣде просто грубостъ, невежество и не достоинство отъ страна на мъжетѣ; когато днесъ напротивъ, зестрата и подчинността освѣтъ че не е грубостъ и невежество, но даже се има за достоинство на единъ мъжъ, че е късметлия да има и хубава, и послушна, и съ зестра жена.

За да проявимъ достоенъ животъ, животъ полезенъ и за насъ, и за обществото и за потомството, трѣбва ни образование. Ето защо, драга читателко, образованието е тѣй необходимо за жената у насъ, за да може и ти да засвѣтува като другитѣ хора свѣтъ, както ни сѣ необходими въздухътъ и свѣтлината. Врѣмето само нѣма да ни остави да чакаме да не ни падне образованието отъ нѣгдѣ, а трѣбва самн ний да се заловимъ за да се сдобнемъ съ него и да работимъ за просвѣтата на другитѣ.

А какво може да направи жената въ сегашно врѣме да работи за своето си образование, азъ мисля да се искажъ въ друго писмо

10 Априлий 1893.

Г-ца X. Н-ва.

Афоризми.

Сжщинското приятелство значи, кога двама другари взаимно по-добър се разбиратъ, отколкото всѣкой себе си.

* * *

Честитъ е този, който по-малко се грижи за себе си, а по-строго се отнася къмъ себе си.

* * *

Не трѣбва да се чудимъ, ако понякога единъ отъ най-добритѣ ни приятели не ни разбере. Нема ний себе си всѣкога добър разбираме?

* * *

Трѣбва да гледаме да устараемъ хубаво и да умремъ спокойно, за да се приучятъ нашитѣ синове да живѣятъ въ добродѣтели и храбростъ.

* * *

При всичко че много и много отъ мечтитѣ на младостта ми се разбихъ, обаче майчинската любовъ несравнено повече ми възнагради всичко това; тя се въздигна до една висота, до каквато никога моминското ми бълнуване не се въздигаше.

* * *

Който дири у човѣцитѣ добро, той често пѣти остана излѣганъ. Който търси въ тѣхъ зло, той се лишава отъ едно блаженство на свѣта, което не лѣже.

* * *

На драго сърдце се прѣдавамъ къмъ работи, на които съ чиста съвѣсть можъ да се прѣдамъ. Но грѣшка ми се вижда послушността тамъ, гдѣто трѣбва да дѣйствувамъ противъ своитѣ убѣждения.

Прѣведа отъ чехски Б. Хитова.

Книги и списания,

получени въ Дирекцията ни.

Примедъ, мѣсечно списание, година I, брой V, Бургаст 1893 година.

Юридическо списание, година V, книжка VII, VIII и IX, София, 1893 г.

Учителски другаръ, научно-въспитателенъ вѣстникъ, г. II, бр. 23—24, Руссе 1893 г.

Християнскій свѣтъ, г. II, брой VIII, Свищовъ 1893 г.

Букваръ и читанка, за 1 отделение на първия курсъ, съставилъ Г. Кировъ, София, 1893 г. Цѣна 60 ст.

Воинишка Сбирка, год. I, книж. II, София 1893 г.

Педагогична, год. IV, 1893 г., кн. I. Прѣпорѣчваме на читателскитѣ си, а особено на гг. съдружницитѣ си да прочетатъ съ внимание статията: «Нашитѣ интелигентни жени».

Домашна медицина.

Противъ задушаването. Най-много го причиняватъ вжглицата. Въ такъвъ случай, ако е възможно, прѣнасяме болния на балкона, двора, градината или въобще на отворено мѣсто; ако ли това е невъзможно, то отворяме вратитѣ и прозорцитѣ, за да се образува въздушно течение; посатъ събличае болния и го настаняваме на стола или леглото тъй, щото главата и гърдитѣ му да стојатъ на високо и напръскаме цѣлото му тѣло, а особено главата и гърдитѣ съ студена вода, а крапщата, сир. краката и рѣцѣтѣ триемъ силно, за да възстановимъ кръвообращението и налагаме визиканти на сърдечната частъ. Щомъ болния се завземе малко, даваме му да пие нѣколко капки вода, смѣсена съ оцетъ, а послѣ го караме да си лѣгне, като внимаваме да не му стане отново лошѣво.

Рецепти за ястия

по сезони.

Сарма. Тѣнки лозени листовѣ нахвърляме въ врѣла вода, за да се запарятъ, а слѣдъ нѣколко минути изваждаме и ги исуудяваме. Пяме готова «кѣйма», на която прибавяме малко оризъ, единъ лукъ тѣнко нарязанъ, пиперъ, солъ и пр. малко масло и една лъжица супа или вода; това тѣсто завиваме въ листовѣтъ на топки и нареждаме правилно въ една тенджерка, която, като прибавимъ още малко масло и малко вода, закриваме първо съ една паница, а послѣ и съ капакъ, и оставаме да врѣтъ.

За бѣл. Въмѣсто лозени листовѣ можемъ да употребимъ и зелье.

Омелети домати. Нахвърляме доматицѣ въ топла вода, а послѣ месото имъ (вжтрѣшната частъ безъ сѣмената и сока), нарязано на малки парченца, кавурдисваме съ малко масло; слѣдъ като се опежѣтъ доматицѣ, смѣваме ги съ яйца, счупени отдѣлно въ една паница, пиперъ и солъ, и ги кавурдисваме, като клатимъ тигана, за да незалтинѣтъ. Най-послѣ прибавяме още малко масло, обръщаме едната половина върху другата, за да не стане омелетата много тѣнка и твърда, и сервираме.

Извѣстия.

1. Извѣстия се за знание на гг. абонатитѣ и абонаткитѣ ни въ гр. София, че настоятелъ на списанието ни въ тоя градъ е г. Чипевъ, комуто и се умоляватъ да внасятъ абонамента си.

2. Умоляватъ се всичкитѣ по насъ Женски Дружества да ни испратѣтъ по единъ екземпляръ отъ Устава си.

Корреспонденция.

Г-и и Г-а К. Берберева, *М. Търново*, М. Шалварджиева, *Шуменъ*, М. Райчева, *Балчикъ*, М. Паумова, *София*, Мутафова, *Тукъ*, Поруч. Раповъ, *Сливенъ*, Капит. Тодоровъ, М. Сръброва, *Разградъ*, Д. Костова, *Шуменъ*, Ф. Найденова, *Казанлъкъ*, Пв. Христова, *Балчикъ*, Ел. Петрова, *Карлово*, Ц. Ломлева, *Севлиево*, Л. Сп. Вешкова, *Тукъ*, Е. Танева, *Пловдивъ*. Получихме стойността на едногодишното течение на списанието, заедно съ притурката.

Г-и и Г-а В. Недѣлчева, *Търново*, Н. Цонова, *Пловдивъ*. Получихме стойността на едногодишното течение на списанието.

Г-а Г. Н. М. Елена. Погрѣшно Ви се испратихъ притуркитѣ, възвѣрнете ги, молимъ. Г-а М. Н. *София*. Пратѣта

ржкопис да го прѣгледаме, та ще Ви отговоримъ. Г-а С. И. Ч. *Търново*. Възвърнете, молимъ, излишнитѣ листове. Българско учил. *Русенъ*. Списанието Ви се испраца даромъ, ще платите само пощенскитѣ разноси 1 л. 50 ст. Г-нъ Х. Стояновъ *София*. Подучихме 15 л.; покажете, молимъ, имената на платившиятъ. Г. М. *Руссе*. Подучихме 4 л.

Обяснения

на обрасцитѣ отъ ржководѣлиятъ въ притурната

брой 9.

№ 1. Здравка, шевица за възглавница.

№ 2. Възглавница за креватъ, бѣла шевица, може и съ коприна да се ошне надъ кадифе или коприненъ платъ за канапе.

№ 3. Марки за кърпички (похчета).

№ 4. Разни шевички за употребление на ризи, фусти и пр.

№ 5. Чехълъ: ошива се надъ кадифе съ коприна кордож, расцѣпена и кадифелѣци; всичкитѣ цвѣти съ кадифелѣци, а клончетата и листѣтъ съ коприна.

Ел. Манова.

ОБЯВЛЕНИЯ.

Книжевно извѣстие.

Който иска да си достави много полезнитѣ за женския полъ книги:

I. Запазване здравето на женитѣ, помятие за менструацията, родилния периодъ и прочее.

II. Наставления за припазване отъ противоишлостното бабуване и родилния периодъ

ПОДЛИСТНИКЪ 5)

Славянски жени.

Отъ Захеръ Мазохъ.

ВѢРА БАРАНОВА.

Въ тъй ужасна нощъ Вѣра се явяваше навредъ като ангелъ утѣшителъ. Тя вече не бѣше жена; тя бѣше безстрастно същество съ свѣрхестествени сили, което се борѣше съ стихийтъ и смъртъта.

Крубинъ ѝ срѣщна въ момента, когато се качеше изъ стрѣмнината на единъ хълмъ, като посяше на грѣдъ единъ Уралски казакъ.

Ако търсението на смъртъта бѣше тайното ѝ и най-голямо желание, тя скоро щѣше да ѝ намѣри.

Тя ровеше изъ снѣга да търси ранени, като санъ-Бернардско куче, и неумѣрно вървѣше все напредъ, като тѣпчеше искриция замръзналъ снѣгъ. Но най-сетѣ върли студъ надви. Тя се спрѣ върѣдъ това гробно великолѣпие, и почувствува, че изгубва съзнанието си. Тя все гледаше отпрѣдъ

следъ бабуването, нека се отнесе до прѣводачката и издателката имъ Н. Хр. Бѣчеварова, въ София.

Първата книга струва съ испращанieto 1.60 стот., а втората 65 ст.

Поръчки, не придружени съ стойността на книгитѣ, не се изпълняватъ, нито на писмата се отговаря.

Прѣведенъ е популярний дѣтски

РОМАНЪ

Малкий Дриплю

отъ Джемса Гринвуда, прѣправенъ за дѣца

отъ А. Анненска

Споразумѣние за напечатвание въ Дирекцията на «Женский Свѣтъ»

ЕКОНОМИЧЕСКИ САПУНЪ

НА

ХР. ИВ. РИЗО,

награденъ съ златенъ медалъ въ I-то Българско Земледѣлческо-Промисленно Изложение въ Пловдивъ.

Прѣдпочитайте винаги сапуна, който къмъ едната страна носи бюста на Н. Ц. В. Фердинанда I Български князь, а къмъ другата — надписа: сапунена фабрика, първо качество — Христо Ризо, Варна.

си огромната бѣла пелена, тя прѣкрасно различаваше шума отъ оръжията и виковетѣ на армията въ далечнината; но тя веднага биде обзета отъ болѣзненно уморяване, послѣдвано отъ едно отслабване на цѣлото ѝ същество и отпадане на всичкитѣ членове. Рѣцѣтъ ѝ и краката натежаваха. Сетѣ тя останѣ бесчувствена. Тя бѣше въ единъ видъ блаженно състояние, което ѝ приканваше да се не мърда . . . Най-сетѣ главата ѝ увисна и клѣтата Вѣра се смѣзури въ снѣга, като въ топълъ пухъ, като въ широка и мека шуба.

Една силна свѣтлина се простираше наоколо ѝ, отъ минута на минута се увеличаваше . . . сетѣ камбанитѣ захванаха да звѣнатъ наоколо.

— Побѣда! избѣбра тя, и си приклони главата, като за сънъ.

Между това, надалечъ топоветѣ ехтахъ, пушканieto ставаше все по-често и по-често. Русситѣ приближаваха и вѣстържено викаха урра!

Ж. А.

(Отъ французски).

КРАЙ.

ПРИТУРКА

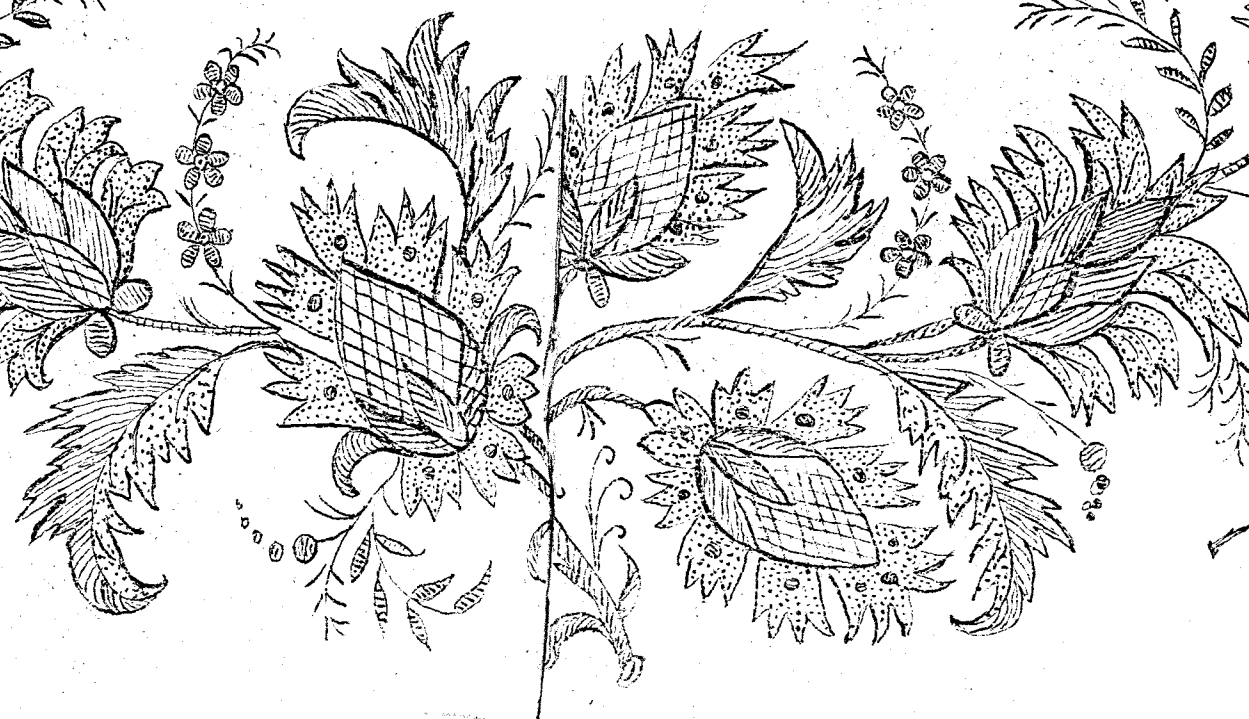
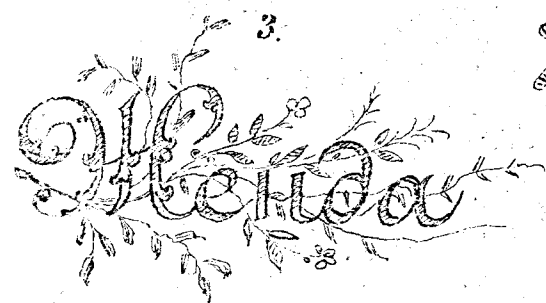
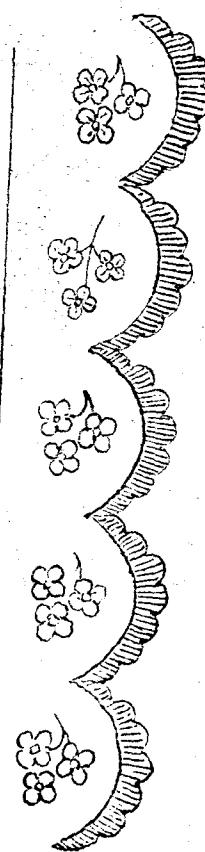
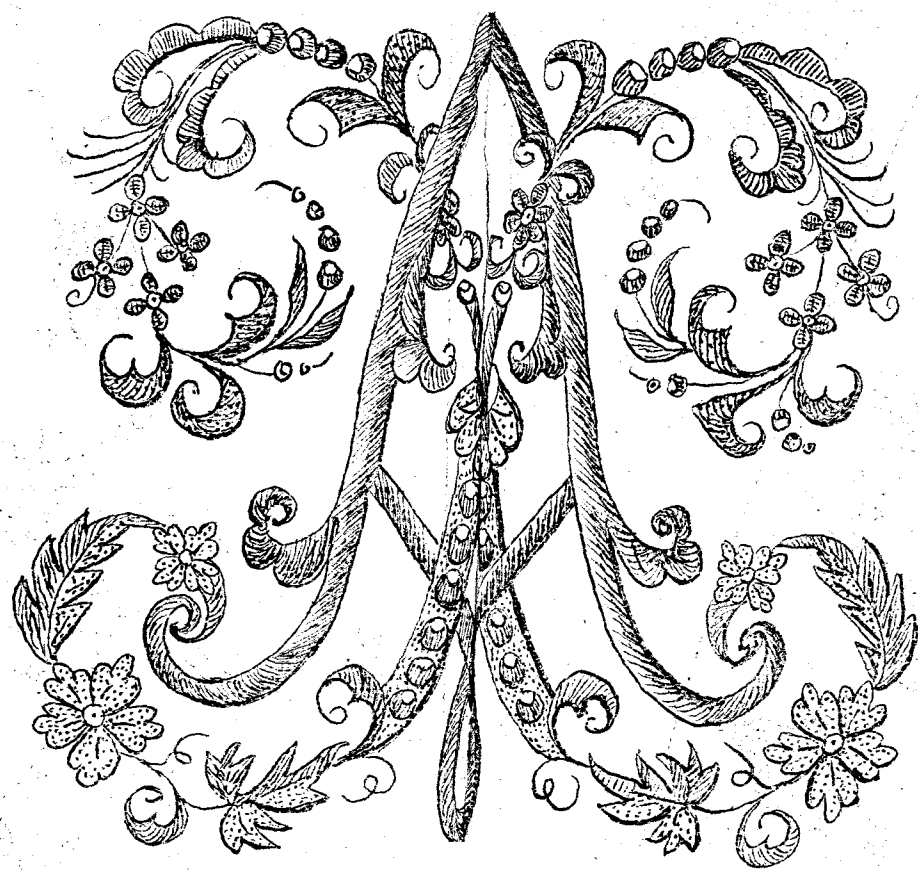
ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ

Год. 1.

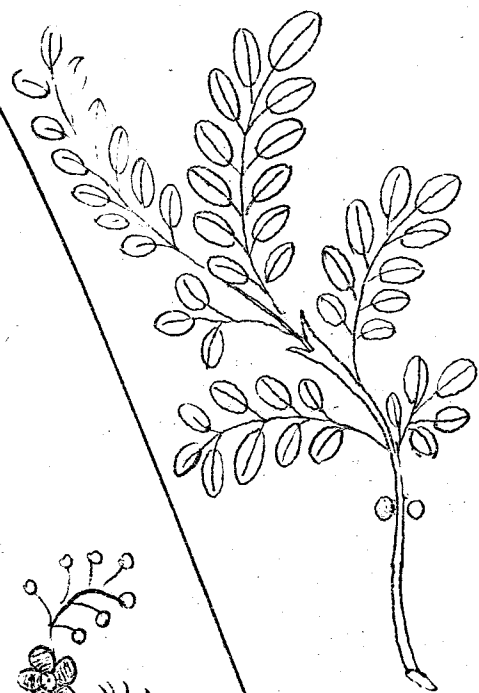
Объясненія на образцы се напечатаны въ 17-й брою на списаніи. Брой 9.

1. Сентябрь 1893 г.

5.

4.

